Lietas Nr. C31455814
Lietas arhīva Nr. C-1992-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2015.gada 30.aprīlī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese A.Freimane rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

2014.gada 21.novembrī AS „Norvik Banka", pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1765., 1811., 1943. un 1946.pantu, cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja maksājuma saistības izriet no 2011.gada 26.oktobra Aizdevuma līguma Nr.PTKR008503, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums EUR 747,65 apmērā ar procentu likmi 22,48% gadā un aizdevuma galīgo atmaksas termiņu 2014.gada 20.oktobri. Atbildētāja ar līgumu uzņemtās saistības nepildīja, neveica maksājumus saskaņā ar pielīgto grafiku. Pēdējais maksājums saņemts 2011.gada 28.novembrī 28,77 EUR apmērā. Sakarā ar minēto prasītājs 2014.gada 15.aprīlī nosūtīja atbildētājai paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un lūdza ne vēlāk kā 10 dienu laikā izpildīt savas saistības, taču tas netika izdarīts.

Ņemto vērā minēto, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – pamatparādu 730,55, līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2011.gada 20.novembra līdz 2014.gada 28.aprīlim 266,18 EUR apmērā, likumiskos procentus par laika periodu no 2014.gada 29.aprīļa līdz 2014.gada 12.novembrim EUR 24,44 un līgumsodu 541,36 EUR.

Vienlaicīgi prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas visus tiesāšanās izdevumu un noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā, atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītāja juridisko adresi un atbildētājas deklarēto dzīvesvietu.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā noskaidrots, ka ar 2011.gada 26.oktobra Aizdevuma līgumu Nr.PTKR008503 (l.l.12.-13.), kas noslēgts starp pusēm, atbildētājai piešķirts aizdevums 525,45 LVL apmērā, jeb EUR 747,65 apmērā, ar procentu likmi 22,48% gadā un aizdevuma galīgo atmaksas termiņu 2014.gada 20.oktobri.

Lietas materiāliem pievienotais konta izraksts apstiprina atbildētājai piešķirtā aizdevuma izmaksu 2011.gada 26.oktobrī (l.l.14.).

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Aizdevuma līguma 2.2.1.punkts noteic, ka aizņēmējam ir pienākums atmaksāt aizdevējam kredītu un maksāt aizdevējam procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Aizdevuma līguma 2.3.2.punkts nosaka, ka aizdevējam ir tiesības vienpusēji pirms termiņa izbeigt līgumu un prasīt no aizņēmēja pilnīgu līguma saistību pirmstermiņa izpildi, ja aizņēmējs pārkāpj kādu no līguma noteikumiem.

No lietas materiāliem pievienotā prasītāja 2014.gada 15.aprīļa paziņojuma par līguma pirmstermiņa izbeigšanu (l.l.15.) un pasta kvīts kopijas (l.l.16.) ir redzams, ka 2014.gada 16.aprīlī prasītāja nosūtīja atbildētājai paziņojumu, kurā paziņoja par līguma pirmstermiņa izbeigšanu, pieprasot 10 dienu laikā pilnībā izpildīt no līguma izrietošās saistības.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ņemot vērā, ka prasītājs lietā norāda, ka atbildētāja savas saistības nav pildījusi kopš 2011.gada 28.novembra, bet atbildētāja lietas izskatīšanas laikā nav iesniegusi tiesai pierādījumus savu saistību izpildei, tiesa atzīst, ka prasītājam bija līgumiskas tiesības izbeigt līguma darbību.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav iesniegusi, iebildumus pret prasībā minētajiem apstākļiem nav izteikusi, noslēgtā līguma tiesiskumu, aizdevuma summas saņemšanas faktu un parāda aprēķinu nav apstrīdējusi, kā arī nav iesniegusi pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojusi un parādu samaksājusi. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, faktu, ka atbildētāja ar līgumu pielīgtās saistības nav pilnībā izpildījusi. Turklāt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas prasījums par neatmaksātā aizdevuma 730,55 EUR apmērā piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu gada procentu likme tika noteikta 22,48%. Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājai bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 20.datumam.

Ņemot vērā to, ka lietā nav iesniegti pierādījumi arī par šo saistību izpildi, tiesa atzīst, ka prasījums arī šajā daļā ir pamatots un no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami nesamaksātie procenti par aizdevuma lietošanu 266,18 EUR apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 28.aprīlim.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Tā kā atbildētāja nav apstrīdējusi neatmaksātā aizdevuma summas apmēru un līguma spēkā esamību, no atbildētājas ir piedzenami likumiskie 6% par laika periodu no 2014.gada 29.aprīļa līdz 2014.gada 12.novembrim EUR 24,44 apmērā.

Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka daļēji apmierināms prasījums daļā par līgumsoda piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi.

Atbilstoši līguma 3.1.punktam, par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētāja uzņēmās maksāt līgumsodu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājas pieļautie saistību pārkāpumi, pieļaujot ikmēneša maksājumu samaksas nokavējumu, ir radījuši prasītājam tiesības uz līgumsoda saņemšanu, tādējādi prasītājs aprēķinājis līgumsodu 541,36 EUR apmērā par laika periodu no 2011.gada 20.novembra līdz 2014.gada 20.aprīlim.

Judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrēto lietas apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (SKC-113/2010).

No prasītājas iesniegtā parāda aprēķina redzams, ka prasītāja turpinājusi aprēķināt līgumsodu turpat trīs gadus no brīža, kad atbildētāja pilnībā pārtraukusi pildīt uzņemtās saistības 28.11.2011., kā rezultātā līgumsoda apmērs ir izveidojies lielāks par 2/3 daļām no pamatparāda. Vienlaicīgi prasītājs nav norādījis, kāpēc šāds līgumsoda apmērs ir atzīstams par samērīgu un atbilstošu konkrētajos apstākļos.

Šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Lai arī minētā panta noteikumi nevar tikt tieši piemēroti pušu tiesiskajās attiecībās, jo līgumsods ir aprēķināts par laika periodu līdz minētās normas spēkā stāšanās brīdim, tomēr tiesas vērtējumā tā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu soda samērīgumam.

Pie minētiem apstākļiem prasība par līgumsoda piedziņu ir apmierināma daļēji, un no atbildētājas ir piedzenams līgumsods 10% apmērā no pamatsummas apmēra, tas ir EUR 73,06 apmērā.

Pie minētiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir 1094,23 EUR, līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmajai daļai, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 164,13 EUR, prasītāja samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā 168,83 EUR.

Tā kā kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa šajā lietā ir 5,61 EUR, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītāja veiktais maksājums, t.i., 0,91 EUR (5,61 EUR – 4,70 EUR) par labu valstij ir piedzenams no atbildētājas.

Vienlaicīgi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma summas, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}.panta pirmo daļu, spriedums atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 5., 8., 41., 189.-194., 196., 204. un 204^{1}. un $250.^{25}$ pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, neatmaksāto aizdevumu 730,55 EUR apmērā, līgumiskos procentus 266,18 EUR apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 20.novembra līdz 2014.gada 28.aprīlim, likumiskos procentus EUR 24,44 apmērā, kas aprēķināti par laika periodu no 2014.gada 29.aprīļa līdz 2014.gada 12.novembrim, līgumsodu 73,06 EUR apmērā un tiesas izdevumus 168,83 EUR, kopā 1263,06 EUR (viens tūkstotis divi simti sešdesmit trīs *euro*, 06 centi).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,91 EUR (00 *euro*, 91 centi), samaksu veicot Tiesu administrācijai - konta Nr. LV51TREL2190458019000; NMR 90001672316; saņēmēja banka: Valsts kase Kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, civillieta Nr.C31455814. Dokuments, kas apliecina tiesas izdevumu samaksu, iesniedzams tiesas kancelejā.

Noteikt AS „NORVIK BANKA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 (sešus) procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma summas, nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas 2015.gada 30.aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A.Freimane